

CUVÎNT ÎNAINTE

Anul 1981 constituie piatra de hotar care marchează începutul cincinalului 1981—1985, un pas important înainte pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Obiectivul fundamental al cincinalului îl constituie continuarea îndeplinirii prevederilor programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a țării spre comunism, intrarea societății românești într-o fază nouă, superioară, a revoluției tehnico-științifice, accelerarea trecerii, pe baza acumulărilor cantitative obținute în cincinalele precedente, la o nouă calitate a activității economico-sociale, ridicarea pe o treaptă și mai înaltă a gradului de bunăstare și civilizație a întregului popor, întărirea independenței și suveranității patriei (Directivile Congresului al XII-lea al P.C.R.).

În acest cadru amplu domeniul științelor sociale, în care se încadrează cercetarea științifică istorică, muzeologică și muzeografică, își are asigurate îndatoririle și obiectivele sale, atât cele ce țin de aspectul de strictă specialitate, ale descoperirii și punerii în valoare a unor date noi legate de istoria patriei și poporului, cât și cele privitoare la educația ideologică și patriotică a tineretului, a oamenilor muncii, în general.

În acest context se desfășoară și activitatea de cercetare și valorificare a istoriei județului Sălaj sau, mai bine zis, a Țării Silvaniei, zonă care merită întreaga atenție a cercetărilor.

În anul pentru care este pregătit și alcătuit volumul de față se sărbătorește o serie de evenimente importante în istoria patriei noastre.

Primul și cel mai important îl reprezintă împlinirea a 60 de ani de la întemeierea Partidului Comunist Român, la 8 mai 1921. Este o dată simbol: ea întruchiează momentul în care, ca urmare a clarificărilor de esență revoluționară din întreaga noastră mișcare muncitorească, din rîndurile Partidului Socialist, a unor îndelungate lupte și sacrificii, Congresul comunist din mai 1921 a consfințit transformarea Partidului Socialist în Partidul Comunist, unificarea mișcării muncitorești la scara României reîntregite.

Tot în 1981 se împlinesc 160 de ani de la revoluția condusă de Tudor Vladimirescu. Rolul ei în istoria Principatelor Române, în evoluția vieții politice, economico-sociale, a limbii și culturii românești, este de excepțională importanță.

În acest an se împlinesc, de asemenea, 380 de ani de la victoria lui Mihai Viteazul la Guruslău, domnitorul care a realizat prima unificare politică a teritoriilor române și a dat viață, pentru scurt timp, concepției unui stat românesc unitar și independent. De la Mihai Vodă istoria, viața politică și juridică, literatura, tradiția populară vor purta constant ca idee centrală necesitatea creerii unui stat românesc unitar, independent și suveran.

Județul Sălaj, străvechea Țară a Silvaniei, de a cărei istorie este legată existența însăși a revistei Acta Musei Porolissensis, sărbătorește și în acest an evenimente culturale importante ce reprezintă o fațetă locală a marilor evenimente amintite mai sus.

Amintim printre acestea faptul că primul muzeu de istorie de pe teritoriul Sălajului împlinește 30 de ani de existență și rodnică activitate. Timp de aproape opt decenii intelectualii sălăjeni, români și maghiari de-o potrivă, au încercat să pună bazele unui astfel de lăcaș de cultură în Sălaj. Vicisitudinile vremurilor, lipsa de interes a regimurilor trecute au făcut ca această dorință să nu se poată materializa, în ciuda bogatului fond documentar existent. Abia în anul 1951, după victoria revoluției de eliberare socială și națională s-au pus bazele unui muzeu. Modest la început, muzeul, beneficiind de sprijinul permanent al organelor locale de partid și de stat, s-a dezvoltat constant, fiind azi una din cele mai active și apreciate instituții de cultură din țară.

Numărul de față al revistei arată că ea se află în al cincilea an de existență. Cu modestia cuvenită, dar și cu îndreptățită mândrie, îndrăznim să spunem că ea se bucură de o unanimă apreciere în țară și peste hotare. Volumul al cincilea al revistei — ca și cele ce l-au precedat — dovedește că Acta Musei Porolissensis a rămas credincioasă ideilor și concepțiilor care au dus la crearea ei. Sumarul volumului de față cuprinde lucrări dedicate mai ales istoriei Sălajului, de la cele mai vechi timpuri pînă în zilele noastre. Etapele istorice pe care le străbate cititorul, urmărind paginile revistei, arată încă o dată că istoria Țării Silvaniei a fost și este parte integrantă a istoriei poporului român, că pe teritoriul ei s-au dezvoltat civilizații antice, au trudit și au luptat umăr la umăr locuitori de naționalități diferite, în sistemele sociale bazate pe exploatare, iar astăzi se desfășoară aici munca și viața fericită a celor care au pus temelia unei vieți noi și construiesc o nouă societate.

Comitetul de redacție, și în numele său, și în numele iubitorilor de istorie sălăjeni, aduce și de această dată cuvenitele mulțumiri Comitetului Județean Sălaj al P.C.R. pentru îndrumările, ajutorul și sprijinul dat la apariția an de an a revistei.

COMITETUL DE REDACȚIE